

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Філологічний факультет
Кафедра української літератури

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Історія української літератури (друга пол. XIX ст.)»
обов'язкова

Освітньо-професійна програма «Українська мова та література»

Спеціальність 014 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта/педагогіка

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Факультет філологічний

Мова навчання українська

Розробник: Попович Олександр Орестович, доцент кафедри української літератури, кандидат філологічних наук, доцент

Профайл викладача

<http://philology.chnu.edu.ua/?personal=%d0%bf%d0%be%d0%bf%d0%be%d0%b2%d0%b8%d1%87-%d0%be%d0%bb%d0%b5%d0%ba%d1%81%d0%b0%d0%bd%d0%b4%d1%80-%d0%be%d1%80%d0%b5%d1%81%d1%82%d0%be%d0%b2%d0%b8%d1%87-2#more-1041>

Контактний тел. 0664555741

E-mail: olpopovych@ukr.net

Сторінка курсу в moodl <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=877>

Консультації:

Очні консультації: згідно з графіком.

Онлайн-консультації: за попереднім посиланням.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Вивчення курсу «Історія української літератури (друга пол. XIX ст.)» передбачає засвоєння здобувачами освіти надзвичайно великого і важливого пласту національного письменства в контексті українського суспільно-культурного розвитку зазначеної епохи, осмислення творчості ряду авторів через аналіз їхнього мистецького доробку. Цей матеріал є надто важливим для майбутнього вчителя-словесника, бо дає розуміння тенденцій розвитку української класичної літератури, її естетичної цінності, поглиблює знання щодо діяльності письменників, котрі вивчаються у школі – Панаса Мирного, І.Нечуя-Левицького, І.Франка, Б.Грінченка та ін.

2. Мета навчальної дисципліни: сформувати у студентів глибоке розуміння основних тенденцій розвитку української літератури другої половини XIX ст., життя і творчості видатних українських письменників, добрі знання їхніх кращих художніх творів.

Історико-літературний курс має на меті сформувати у студентів систематизовані знання про історію української літератури другої половини XIX ст. – особливості літературного процесу загалом і творчість найбільш талановитих його представників зокрема. Крім того, важливо зрозуміти своєрідність суспільно-політичного і духовного життя в Україні у цей час, жанрово-стильові особливості письменства, шляхи розвитку окремих жанрів, отримати знання про творчі методи української літератури аналізованого періоду.

Водночас у курсі звернуто увагу на сучасні підходи до вивчення матеріалу, що вивчається, в контексті морально-етичних проблем життя людини.

3. Пререквізити. Ефективному засвоєнню дисципліни сприяють курси: «Історія української літератури (давня)», «Історія української літератури (перша пол. XIX ст.)» «Усна народна творчість», «Актуальні питання історії та культури України», «Вступ до літературознавства».

Постреквізити. «Історія української літератури (кінець XIX – поч. XX ст.)».

4. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких компетентностей:

Загальні:

ЗК 3. Уміння формувати системний підхід у ставленні до минулого, сучасного та майбутнього України, цінувати культурно-історичні та морально-етичні надбання українського народу, виявляти повагу до різноманіття релігій і етнокультур.

ЗК 5. Здатність творчо мислити, усвідомлювати потребу в постійному інтелектуальному самовдосконаленні, вибудовувати та втілювати власні стратегії навчання упродовж життя, бути готовим до безперервного професійного розвитку.

Фахові:

ФК 5. Розуміння особливостей історико-літературного процесу, основних закономірностей історичного розвитку українського літературознавства у світовому контексті, уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій в сучасному суспільстві.

ФК 6. Володіння теоретичними основами аналізу художнього тексту; знання принципів, методів, способів і прийомів аналізу художніх текстів різних родів і жанрів; вміння здійснювати цілісний, композиційний, проблемно-тематичний та структурно-стильовий аналіз художніх текстів.

ФК 7. Вміння порівнювати різні явища літературного процесу, літературні стилі; застосовувати різні методи літературознавчого аналізу в науковому дослідженні, володіти сучасними літературознавчими термінами та поняттями.

ФК 8. Здатність вільно орієнтуватися в мовознавчих / літературознавчих напрямках і школах, виявляти їхню специфіку та здійснювати науковий аналіз філологічного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Розуміти основні тенденції історичного розвитку українського народу, аргументувати власну

позицію щодо дискусійних питань української історії та сучасного суспільного життя.

ПРН 6. Ефективно знаходити необхідну інформацію, послуговуючись різними джерелами, критично оцінювати та інтерпретувати її.

ПРН 14. Аналізувати мовні та літературні явища у взаємозв'язку і взаємозалежності.

ПРН 16. Використовувати прийоми літературно-критичного аналізу.

ПРН 18. Аналізувати й інтерпретувати художні твори української та зарубіжної літератури й усної народної творчості.

ПРН 20. Здійснювати літературознавчий аналіз текстів різноманітних жанрів, володіти основними поняттями, концепціями і фактами сучасного літературознавства, вільно оперувати літературознавчим матеріалом та термінологією.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Українська література 50-60-х рр. XIX ст.											
Тема 1. Вступ. Суспільно-історичні умови розвитку української літератури 50-60-х рр. XIX ст.	6	2	2			2	4					4
Тема 2. Особливості розвитку поезії в 50-60-х роках XIX ст. Життєвий і творчий шлях Л.Глібова, С.Руданського.	6	2	2			2	4					4
Тема 3. Розвиток прози в українській літературі 50 – 60-х років. Творчість Марка Вовчка.	6	2	2			2	8	2	2			4
Разом за змістовим модулем 1	18	6	6			6	16	2	2			12

Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Українська література 70-90-х рр. XIX ст.											
Тема 1. Суспільно-історичні умови розвитку української літератури 70-90-х рр. XIX ст. Становлення реалізму.	6	2	2			2	10	2	2			6
Тема 2. Іван Нечуй-Левицький. Життя і творчість.	6	2	2			2	4					4
Тема 3. Панас Мирний. Життя і творчість.	6	2	2			2	4					4
Тема 4. Борис Грінченко. Біографія. Поетична та прозова творчість.	6	2	2			2	4					4
Тема 5. Розвиток прози на західноукраїнських землях. Загальний огляд творчості Ю.Федьковича, Н.Кобринської, М.Павлика.	6	2	2			2	4					4
Тема 6. Українська поезія 70-90-х років XIX ст. Модернізація в українській поезії (творчість Дніпрової Чайки, Василя Мови та ін.).	6	2	2			2	10	2	2			6
Тема 7. Життєво-творчий шлях Якова Щоголева та Івана Манжури.	6	2	2			2	4					4
Тема 8. М.Старицький – поет, прозаїк, драматург.	6	2	2			2	6					6
Тема 9. І.Франко. Біографія. Еволюція світоглядних засад письменника.	6	2	2			2	8	2				6
Тема 10. Поезія І.Франка.	6	2	2			2	6					6
Тема 11. Проза та	6	2	2			2	6					6

драматургія І.Франка.												
Тема 12. Українська драматургія і театр II пол. XIX ст. Творчість І.Карпенка-Карого та М.Кропивницького.	6	2	2			2	8		2			6
Разом за змістовим модулем 2	72	24	24			24	74	6	6			62
Усього годин	90	30	30			30	90	8	8			74

5.2. Зміст завдань для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	З'ясувати, які українські часописи виходили на роз'єднаних українських землях в другій половині XIX століття і яку роль вони відігравали у консолідації літературного процесу. <i>Усна бесіда.</i>	2
2.	Здійснити ідейно-художній аналіз поеми С.Руданського «Гетьман Іван Мазепа» або інших «історичних співів». <i>Письмове есе.</i>	2
3.	Проаналізувати особливості становлення української прози в Галичині, Закарпатті та на Буковині. <i>Реферат.</i>	2
4.	Законспектувати статтю І.Франка «Марія Маркович (Марко Вовчок). Посмертна згадка». <i>Конспект статті.</i>	2
5..	Виявити особливості становлення і розвитку українського театру і драматургії на західноукраїнських землях в 50-60-х роках XIX ст. <i>Реферат.</i>	2
6.	З'ясувати романтичні начала поезії Я. Щоголева та І. Манжури. <i>Есе.</i>	2
7.	Українська поезія другої половини XIX ст. очима І. Франка. Стаття «Михайло П. Старицький». <i>Конспект статті.</i>	2
8.	Прозова творчість Н.Кобринської, Є. Ярошинської. <i>Усна бесіда.</i>	2
9.	Опрацювати статтю І. Нечуя-Левицького «Українство на літературних поєзях з Московщиною: Культурологічні трактати». <i>Конспект статті та усна бесіда.</i>	2
10.	Опрацювати статтю Олеса Гончара «Перший симфоніст української прози». <i>Конспект статті та усна бесіда.</i>	2
11.	Іван Франко у спогадах сучасників. <i>Реферат.</i>	2
12.	З'ясувати особливості викладання в ЗЗСО лірики І.Франка. <i>Усна бесіда.</i>	2
13.	Проза та драматургія І.Франка і кінематограф. <i>Реферат.</i>	2
14.	Проблема долі талановитої особистості за п'єсою М.Старицького «Талан». <i>Письмове есе.</i>	2
15.	Вивчити напам'ять передбачені програмою поезії. <i>Усна бесіда.</i>	2

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

При викладанні дисципліни використовуються *освітні технології*, які:

а) спрямовані на особу учасника навчального процесу (особистісно орієнтована технологія навчання) з використанням технологій розвивального навчання; інтерактивних технологій колективно-групового навчання, ситуативного моделювання, опрацювання дискусійних питань;

б) покликані активізувати та інтенсифікувати діяльність студентів (дослідницькі технології, технології проблемного навчання, технології самоосвіти);

в) використовувати освітні технології модульного навчання.

Запропоновані технології навчання передбачають використання таких методів:

Організація навчально-пізнавальної діяльності; пояснювально-ілюстративний метод; проблемний виклад матеріалу; метод бесіди; узагальнення та інтерпретація художніх явищ; моделювання проблемних ситуацій щодо аналізу та розуміння певних художніх явищ; аналітичний метод; дослідження та опрацювання наукових джерел.

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Види та форми контролю

Формами поточного контролю - усна та письмова:

- усна відповідь студента під час практичного заняття;
- письмові завдання;
- реферати;
- модульні контрольні роботи. Формою підсумкового контролю є іспит.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни за шкалою ECTS та національною шкалою

Оцінка **A** (90 – 100 балів) або „**відмінно**” виставляється за відповідь, яка містить вичерпне за сумою поданих знань розкриття усіх запитань, розгорнуту аргументацію кожного з положень, побудована логічно й послідовно, розкриває питання від його нижчих до вищих рівнів, а також містить приклади з художніх текстів, які дозволяють судити про повноту уявлень студента з поставленого питання. Відповідь повинна бути викладена багатою літературною мовою, відзначатися точним вживанням термінів, містити посилання на засвоєну навчальну літературу. Крім того, студент повинен знати літературознавчі концепції вчених щодо проблем розвитку української літератури другої половини XIX століття, творчі долі письменників, особливості їх індивідуального стилю, зміст та проблематику основних художніх творів, основні тенденції розвитку поетичних, прозових та драматичних жанрів, обсяг викладання української літератури другої половини XIX століття в ЗЗСО. Студент повинен уміти схарактеризувати основні риси розвитку української літератури другої половини XIX століття, вільно оперувати системою знань з історії розвитку українського літературного процесу до кінця XIX ст. аналізувати твори з урахуванням їхньої своєрідності, користуватися літературно-критичною термінологією, сприймати й аналізувати твір у його формально-змістовій єдності.

Оцінка **B** (80 – 89 балів) або „**добре**” виставляється за відповідь, яка містить повне, але не вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань, що містяться в білеті, скорочену аргументацію головних положень, допущено незначні порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, а розуміння теоретичних питань не підкріплює ілюстраціями з художніх текстів. У відповіді допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів. Крім того, студент повинен знати літературознавчі концепції вчених щодо проблем розвитку української літератури другої половини XIX століття, творчі долі письменників, особливості їх індивідуального стилю, зміст та проблематику основних художніх творів, основні тенденції розвитку поетичних, прозових та драматичних жанрів, обсяг

викладання української літератури другої половини XIX століття в ЗЗСО. Студент повинен уміти схарактеризувати основні риси розвитку української літератури другої половини XIX століття, вільно оперувати системою знань з історії розвитку українського літературного процесу до кінця XIX ст., орієнтуватися у складності та закономірностях розвитку літератури цього часу, аналізувати твір з урахуванням його своєрідності, користуватися літературно-критичною термінологією, критично сприймати й аналізувати твір у його формально-змістовій єдності. У викладі матеріалу можуть траплятися незначні помилки й неточно сформульовані думки щодо того чи того літературного явища.

Оцінка **C** (70 – 79 балів) або „добре” виставляється за відповідь, яка містить недостатньо вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення запитань, що містяться в білеті, відсутня аргументація головних положень, допущено порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, а наведені приклади з текстів не відповідають теоретичним моментам даного курсу. У відповіді допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів. Крім того, таким балом може бути оцінений студент, який протягом семестру не виявляв відповідних знань з даного курсу, але на іспиті успішно відповів на поставлені теоретичні та практичні завдання. Водночас студент повинен знати літературознавчі концепції авторитетних літературознавців щодо проблем розвитку української літератури другої половини XIX століття, творчі долі письменників, особливості їх індивідуального стилю, зміст та проблематику більшої частини основних художніх творів української літератури анаклізованого періоду, основні тенденції розвитку поетичних, прозових та драматичних жанрів, обсяг викладання української літератури другої половини XIX століття в ЗЗСО, допускаючи у викладі основного матеріалу деякі неточності, помилки. Студент повинен уміти схарактеризувати основні риси розвитку української літератури другої половини XIX століття, оперувати системою знань з історії розвитку українського літературного процесу до кінця XIX ст., сприймати й аналізувати твір у його формально-змістовій єдності.

Оцінка **D** (60 – 69 балів) або „задовільно” виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань, поверхово аргументує положення відповіді, у викладі допускає композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, не ілюструє теоретичні положення прикладами з художніх текстів. Мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання. Водночас студент повинен у загальних рисах знати особливості функціонування української літератури другої пол. XIX ст., літературознавчі концепції вчених щодо проблем розвитку української літератури другої половини XIX століття, творчі долі окремих письменників, особливості їх індивідуального стилю, зміст та проблематику бодай частини основних художніх творів української літератури зазначеного періоду, основні тенденції розвитку поетичних, прозових та драматичних жанрів, обсяг викладання української літератури другої половини XIX століття в ЗЗСО, допускаючи у викладі основного матеріалу суттєві неточності, помилки.

Оцінка **E** (50 – 59 балів) або „задовільно” виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань або за незнання окремого питання із загальної кількості поставлених. У викладі студента допущені композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу. Студент не може відтворити основні теоретичні положення, але наводить окремі приклади з художніх текстів. Мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання, немає розуміння окремих літературознавчих термінів. Водночас студент повинен у загальних рисах знати особливості функціонування української літератури другої пол. XIX ст., літературознавчі концепції вчених щодо проблем розвитку української літератури другої половини XIX століття, орієнтуватися у творчій долі окремих письменників, намагатися визначити особливості їх індивідуального стилю, зміст та проблематику бодай незначної частини основних художніх творів української літератури, основні тенденції розвитку літератури з погляду того чи того жанру, обсяг викладання української літератури другої половини XIX століття в ЗЗСО, допускаючи ряд грубих помилок, неправильних суджень.

Оцінка **FX** (35 – 49 балів) або „незадовільно” виставляється у разі, коли студентом упродовж навчального семестру набрано недостатню кількість балів за змістові модулі, він не може бути допущеним до складання іспиту. У випадку, якщо студент допущений, але його відповідь на іспиті містить неправильне висвітлення заданих питань, помилкову аргументацію,

допускаються помилкові умовиводи, неправильне посилення на факти та їхнє витлумачення, мова близька до суржику, він також може бути оцінений незадовільно. Крім того, студентом не прочитано бодай мінімальну кількість художніх текстів з курсу, не опрацьовано літературно-критичні джерела тощо.

Оцінка **F (1 – 34 балів)** або „**незадовільно**” виставляється у разі, коли студентом упродовж навчального семестру набрано недостатню кількість балів за змістові модулі, він не може бути допущеним до складання іспиту. У випадку, якщо студент допущений, але відповісти на поставлені запитання на іспиті він не може або відповідає неправильно, а також не може дати відповідь на жодне із поставлених додаткових запитань, така відповідь оцінюється незадовільно. До того ж, коли студентом не прочитано художні тексти, що вивчаються в рамках курсу, не опрацьовано критичну літературу, не представлено розуміння літературного розвитку в другій половині XIX століття тощо, у результаті завершення викладання курсу він отримує певну кількість балів у межах оцінки F.

8. Рекомендована література – основна

1. Біла А. Образ автора в ліриці Івана Франка: Монографія. Донецьк, 2002.
2. Голод Р. Іван Франко та літературні напрями кінця XIX – початку XX століття. Івано-Франківськ, 2005.
3. Григоренко І.В. Панас Мирний у листах та спогадах сучасників: монографія. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. 203 с.
4. Історія української літератури XIX ст.: У 2-х кн. / За ред. М. Жулинського. Кн.1. К., 2005; Кн.2. К., 2006.
5. Історія української літератури XIX століття (70-90-ті роки): У 2 кн. / За ред. О.Д. Гнідан. Кн. 1. К., 2002; Кн. 2. К., 2003.
6. Історія української літератури: У 12 т. К.: Наук. думка, 2020. Т.7. Кн.1 / Наук. редактор Л. Мороз. 532 с.
7. Історія української літератури: У 12 т. К.: Наук. думка, 2021. Т.7. Література 80-90-х років XIX століття. Кн.2 / Наук. редактор Л. Мороз.
8. Історія української літератури: У 12 т. К.: Наук. думка, 2022. Т.6. Література XIX століття (1857-1870-ті роки) / Наук. редактор М. Бондар. 1080 с.
9. Калинчук А. М. Історичні романи І. Нечуя-Левицького: особливості поетики ; Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Київ : Четверта хвиля, 2012. 164 с.
10. Клим'юк Юрій. Лірика Івана Франка як система жанрів. Чернівці, 2006.
11. Ковалець Л. Юрій Федькович: Історія розвитку творчої індивідуальності письменника. К.: ВЦ «Академія», 2011. 440 с.
12. Ковалів Ю. Історія української літератури. Кінець XIX – поч. XXI ст.: У 10-ти томах. Том перший. У пошуках іманентного сенсу. К.: ВЦ «Академія», 2013.
13. Коляда І., Ткаченко В., Терещенко О. «Вічний бурлака нашої літератури». Іван Нечуй-Левицький. Життєпис. Національно-культурний вимір: монографія. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 448 с.
14. Легкий Микола. Проза Івана Франка: поетика, естетика, рецепція в критиці : монографія / науковий редактор Євген Нахлік. Львів, 2021. 608 с.
15. Новиков О. Український театр і драматургія: від найдавніших часів до початку XX ст.: монографія. Харків: Харківське історико-філологічне товариство, 2015. 412 с.
16. Ткачук Микола. Жанрова структура прози Івана Франка (бориславський цикл та романи з життя інтелігенції). Тернопіль, 2003.

Допоміжна

1. Велет із Нагуєвич: [ст., нариси про родину І. Франка, мемор. об'єкти, вірші, присвяч. письменнику] / Роман Пастух. Дрогобич: Посвіт, 2016. 239, XVI с.
2. Гузар З. Перехресні стежки поезії І. Франка: Книжка для вчителя. Львів, 2000.
3. Кашуба Є. Мінливе щастя двох подружок. За казками Г. К. Андерсена “Ялинка” та О. Пчілки “Сосонка” : урок компаративного аналізу / Є. Кашуба *Всесвітня література та культура в навчальних закладах України*. 2016. № 3. С. 31–33.

- 4.Лавров Ю. П. Грабовський Павло Арсенович. *Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. К. : Наукова думка, 2004. Т. 2 : Г — Д. С. 182. 518 с.*
- 5.Левчик Н. Поезія Михайла Старицького як художній феномен. *Слово і Час*. 2015. Грудень. С.3–17.
- 6.Микитюк В. Іван Франко та Омелян Огоновський: мовчання і діалог. Львів, 2000.
- 7.Міфопоетичні образи в художньому світі Івана Франка (Ейдологічні нариси) / К. Дронь, Б. Тихолоз, Н. Тихолоз, А. Швець. Львів, 2007.
- 8.Муравецька Я. Реалізм у теоретичному осмисленні Івана Нечуя-Левицького. *Синopsis: текст, контекст, media*. 2018. № 3(23).
- 9.Нечуй-Левицький І. С. Кайдашева сім'я ; Гетьман Іван Виговський. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2011. 414 с.
- 10.Нечуй-Левицький І. С. Над Чорним морем : роман. Харків : Фоліо, 2008. 219 с.
- 11.Нечуй-Левицький І. Хмари : повість. Київ : Знання, 2016. 367 с.
- 12.Осьмак Н. Композиційно-сюжетні особливості малої прози Т.Бордуляка (на прикладі оповідання «Ось куди ми підемо, небого!..»). *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського. Філологічні науки (літературознавство)*. 2015. №1. Квітень. С. 116-119.
- 13.Скупейко Л. «Нерівномірне темпо й повна випадковість» (З історії франкознавства 1880-1940 pp.). *Слово і Час*. 2015. №12. С. 29-41.
- 14.Смольницька О. Олена Пчілка – українська письменниця, етнограф і просто видатна діячка. *Сурма. Україноцентрична газета*. 2024. 5 лютого. // urta.com.ua/868-olena-pchilka-ukrainska-pysmennysia-etnograf-i-prosto-vydatna-diiachka.html
- 15.Стамбол І. Знайти «свого» Грінченка. *Український тиждень*. 2023. 9 грудня // <https://tyzhden.ua/znajty-svoho-hrinchenska/>
- 16.Франко від А до Я / Б. і Н. Тихолози; оформ. Творчої майстерні «Аграфка». Львів: Видавництво Старого Лева, 2016. 72 с.
- 17.Хворостяний І. Концепти «свобода» та «свобода волі» як чинник формування системи образів у прозі Панаса Мирного : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01. Київ, 2013. 20 с.
- 18.Чопик Ростислав. *Esse homo: Добра звістка від Івана Франка*. Львів, 2001.
- 19.Якимович Б. З. Іван Франко — видавець: книгознавчі та джерелознавчі аспекти. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2006. 691 с.

9. Інформаційні ресурси

1. Голяк Т. Нереалізоване і забуте: про підготовку багатотомного видання творів Івана Франка 1919 року // <https://frankolive.wordpress.com/2019/01/17/%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5-%D1%96-%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D1%83%D1%82%D0%B5-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BA/>
- 2.Жулинський М. та Нахлік Є. Енциклопедистівська енциклопедія // <https://zbruc.eu/node/65467>
- 3.Енциклопедія української літератури: <http://www.proza.cjm.ua>
- 4.Епічний геній української культури (13 травня – 170 років від дня народження Панаса Мирного) // <https://lib.nmu.org.ua/epichnyj-genij-ukrayinskoyi-kultury-13-travnya-170-rokiv-vid-dnya-narodzhennya-panasa-myrnogo/>
- 5.Кизилова В.В. В ім'я прийдешніх поколінь: феномен Івана Франка в дитячій літературі. *Літературознавчі студії* // <https://litstud.knu.ua/wp-content/uploads/2020/02/49-17.pdf>
- 6.Лиховид І., «Нова українська школа». 15 ексклюзивних фактів про Панаса Мирного та нетиповий розбір його роману «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» // https://znayshov.com/News/Details/15_ekskliuzyvnykh_faktiv_pro_panasu_myrnoho_ta_netypovyi_rozbir_Yoho_romanu_E2809Ckhiba_revut_voly_Yak_Yasla_povni
- 7.Нахлік Є. Михайло Павлик – критик марксизму // <https://zbruc.eu/node/116599>
- 8.Олена Пчілка – мати, письменниця, педагог // <https://www.libertyspace.org.ua/2021/04/26/olena-pchilka-maty-pysmennytsia-pedahoh/>
- 9.Подвійне життя Панаса Мирного // <https://poltavawave.com.ua/p/podviine-zhittia-panasa-mirnogo-799692>

- 10.Порох М. Шана видатному сину Гуцульщини і України: до 170-річчя Михайла Павлика // <https://dzerkalo.media/news/shana-vidatnomu-sinu-gutsulschini-i-ukraini-do>
- 11.Українська література: електронна бібліотека: <http://www.ukrlit.com.ua>
- 12.Українська бібліотека «Джерело»: <http://ukrlib.com>
- 13.EXLIBRIS – українська електронна бібліотека: <http://ukrlib.com>